

Emil Krzystek

Emil Krzystek was born on 5 March 1908 in Stanislavice, near Český Těšín. After finishing elementary school he attended a mechanical engineering academy in Český Těšín. On 15 March 1930, he was called to enter military service. He completed basic individual training by 31 March 1931 and became commander of an engineering platoon. He subsequently graduated from the officer school for engineering troops in reserve in Litoměřice. He was promoted to lance-corporal on 1 July 1930, to corporal on 1 January 1931 and to sergeant on 16 March 1931. On 30 April 1931, he was appointed to probationary commissioned officer.

On 15 September 1931, he was released from active service and transferred to the first reserve. On 1 December 1931, he was appointed lieutenant of the technical and defence service. He was assigned to the technical armaments office in Brno. In 1933 he went to Slovakia, where he later married. In March 1939 he worked as the last military supervisor for armaments production in the Scholtz factory in Matejovce near Poprad. The factory was an important supplier of steel helmets, field bottles and other equipment for the Czechoslovak Army. He was decommissioned on 1 January 1940. He subsequently worked in the Podbrezovské ironworks in Podbrezová. In August 1944, he became a member of the partisan brigade *Za slobodu Slovanov*, or *For Freedom of the Slavs*. On 28 August 1944, he took part in the liberation of Liptovský Mikuláš as commander of a unit of this partisan brigade, which had about 100 members.

After the outbreak of the Slovak National Uprising, his unit also participated in the liberation of Liptovský Hrádok, Svit and Poprad. On 30 and 31 August 1944, as commander of the *For Freedom of the Slavs* partisan brigade, he engaged in heavy fighting over Kežmarok. At the beginning of September 1944, he took part in defensive insurgent battles in the area of Poprad - Batizovce - Štrba. From mid-September 1944, he was commander of the 2nd Pohronsko-Liptovský *For Freedom of the Slavs* partisan brigade. From 5 to 15 October 1944, he was commander of the "Železnô" unit of the same partisan brigade. On 15 October 1944, lieutenant Krzystek became commissioner of the partisan unit "Pobeda."

After the war, he worked at the Ministry of Defence in Prague. He changed his original Polish surname **Krzystek** to the Czech **Křístek**. From 10 May to 30 September 1945, he was assigned to the 4th Ukrainian front headquarters in Kiev. On 1 August 1945, he was promoted to first lieutenant, on 17 November 1945 to staff captain and on 6 February 1947 to major in the technical and defence service. On 31 March 1947, he was discharged from further active service. On 1 March 1948, he became a career officer and was operations director of the 25th armory until 30 July 1949. From 31 July 1949 to 30 June 1950, he was workshop officer for tank repair at the 1st automobile armory. On 1 July 1950, he joined the Tank Academy in Vyškov, where he worked until 30 September 1951. On 30 September 1951, he became commander of the tank shooting range at the Mimoň Military Training Area. On 30 April 1953, he was released from active service into the reserve. From 1953 to 1969, he worked as a designer at Uničovské engineering works. He retired in 1969, but continued in his activities - he taught at the Uničovské engineering works school. In 1991, he was rehabilitated and promoted to the rank of colonel. He died on 4 August 1994.

Medals and awards:

Czechoslovak War Cross 1939

Slovak National Uprising Order I. Class

Soviet Medal "For Victory over Germany"

Commemorative Medal II. National Resistance

Czechoslovak Jánošík Medal and many others

Compiled by: Marcel Maniak

Emil Krzystek

Narodil sa 5. marca 1908 v Stanislaviciach, časť Českého Těšína. Po skončení obcej školy navštevoval strojnú priemyslovku v Českom Těšíne. 15. marca 1930 bol prezentovaný k vykonaniu vojenskej prezenčnej služby. Do 31. marca 1931 vykonal základný výcvik jednotlivca a stal sa veliteľom ženijnjej čaty. Následne absolvoval Školu na dôstojníkov ženijného vojska v zálohe v Litoměřiciach. 1. júla 1930 bol povýšený na slobodníka, 1. januára 1931 na desiatnika a 16. marca 1931 na čatára. 30. apríla 1931 mu bol priznaný charakter „s dôstojníckou skúškou“.

15. septembra 1931 bol prepustený z činnej služby a preložený do I. zálohy. 1. decembra 1931 bol menovaný na poručíka technickej a zbrojnej služby. Prezentovaný bol k Zbrojnému technickému úradu v Brne. V roku 1933 odišiel na Slovensko, kde sa neskôr aj oženil. V marci 1939 pôsobil ako posledný vojenský dozorca pre výrobu zbrojného materiálu v Scholtzovej továrni v Matejovciach pri Poprade. Továreň bola dôležitým dodávateľom oceľových prilieb, poľných fliaš a ďalších súčastí výstroja pre československú armádu. 1. januára 1940 bol preložený do výslužby. Následne pracoval v Podbrezovských železiarňach v Podbrezovej. V auguste 1944 sa stal príslušníkom partizánskej brigády *Za slobodu Slovanov*. 28. augusta 1944 sa ako veliteľ oddielu tejto partizánskej brigády, ktorý mal okolo 100 partizánov, zúčastnil oslobodenia Liptovského Mikuláša.

Po vypuknutí Slovenského národného povstania sa jeho oddiel ďalej zúčastnil oslobodenia Liptovského Hrádku, Svitú a Popradu. V dňoch 30. a 31. augusta 1944 sa ako veliteľ čaty partizánskej brigády *Za slobodu Slovanov* zúčastnil ťažkých bojov o Kežmarok. Začiatkom septembra 1944 sa zúčastnil obranných povstaleckých bojov v priestore Poprad – Batizovce – Štrba. Od polovice septembra 1944 bol veliteľom „2. pohronsko-liptovského“ oddielu partizánskej brigády *Za slobodu Slovanov*. Od 5. do 15. októbra 1944 bol veliteľom oddielu „Železnô“ tej istej partizánskej brigády. 15. októbra 1944 sa por. Krzystek stal komisárom partizánskeho oddielu „Pobeda.“

Po skončení vojny pracoval na MNO v Prahe. Počestil si svoje pôvodné poľské priezvisko **Krzystek** na **Křístek**. Od 10. mája do 30. septembra 1945 bol pridelený k veliteľstvu 4. ukrajinského frontu v Kyjeve. 1. augusta 1945 bol povýšený na nadporučíka, 17. novembra 1945 na štábného kapitána a 6. februára 1947 na majora technickej a zbrojnej služby. 31. marca 1947 bol z ďalšej činnej služby prepustený. 1. marca 1948 sa stal dôstojníkom z povolania a do 30. júla 1949 bol riaditeľom prevádzky 25. zbrojnice. Od 31. júla 1949 do 30. júna 1950 bol dielenským dôstojníkom pre opravy tankov 1. automobilovej zbrojnice. 1. júla 1950 nastúpil na Tankové učilište vo Vyškove, kde pôsobil do 30. septembra 1951. Dňa 30. septembra 1951 sa stal veliteľom tankovej strelnice Vojenského výcvikového priestoru Mimoň. 30. apríla 1953 bol prepustený z činnej služby do zálohy. Od roku 1953 do roku 1969 pôsobil ako konštruktér v Uničovských strojárňach v Uničove. V roku 1969 odišiel do dôchodku, ale vo svojej činnosti pôsobil aj naďalej – vyučoval na učilišti Uničovských strojárni. V roku 1991 bol rehabilitovaný a povýšený do hodnosti plukovníka. Zomrel 4. augusta 1994.

Boli mu udelené medaily a vyznamenania:

Československý vojnový kríž 1939

Rad SNP I. triedy

Sovietska medaila „Za víťazstvo nad Nemeckom“

Pamätná medaila II. národného odboja

Československá Jánošíkova medaila a mnohé ďalšie

Vypracoval: Marcel Maniak